

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Bc. Jana Schneeweise a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **Y. M.**, narozený X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
se sídlem Májová 606/35, Cheb

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě ze dne 9. 9. 2025 na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 6. 8. 2025 jeho žádost o udělení dočasné ochrany zaevidovanou pod č.j. OAM-0404240/DO-2025 jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany zaevidované pod č.j. OAM-0404240/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 270 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce advokátky
JUDr. Veroniky Pupalové.

Odůvodnění:

1. V žalobě podané u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by soud vyslovil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci dne 6. 8. 2025 vrátil jeho žádost o udělení dočasné ochrany jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň navrhl, aby soud žalovanému zakázal porušovat práva žalobce a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že z Ukrajiny utekl před válkou v obavě o svůj život. Rozhodl se žít v České republice společně se svou rodinou, matkou a otcem. Pro svou cestu z Ukrajiny si zvolil Rumunsko, přes které pouze tranzitoval a které mu automaticky dne 3. 3. 2023 udělilo dočasnou ochranu EU (obdržel tzv. rumunský „Permis“), a to aniž by si takový postup přál. Dne 20. 1. 2025 žalobce na pracovišti ministerstva vnitra v Rumunsku svůj Permis odevzdal a dal tak najevo, že jej nechce. Dne 6. 8. 2025 se pokusil podat žádost o pobyt prostřednictvím žalovaného, včetně potřebných náležitostí a včetně svého sdělení. Žádost ale byla žalovaným vyhodnocena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“).
3. Žalobce je přesvědčen, že bránění mu v podání žádosti o dočasnou ochranu představuje nezákonný zásah. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č.j. 1 Azs 174/2024-42 a konstatoval, že jeho žádost měla být přijata a přezkoumána.
4. Žalovaný se k žalobě nevyjádřil; na výzvu soudu předložil toliko správní spis vztahující se k žalobcově žádosti o dočasnou ochranu.
5. Městský soud v Praze v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel při tom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s.ř.s.).
6. Předně je třeba uvést, že žaloba v této věci je přípustná. SDEU v rozsudku *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. Ustanovení § 5 odst. 2 Legis Ukrajina je tedy rozporné s čl. 47 Listiny základních práv EU, a soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení. Pro úplnost lze dodat, že Nejvyšší správní soud v tomto směru v reakci na rozsudek *Krasiliva* překonal svou dřívější opačnou judikaturu a dovodil, že soudní výluky nelze aplikovat (viz jeho rozsudek ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS).
7. Po posouzení věci samé soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Úvodem je třeba zmínit, že Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 podrobně posoudil (ne)soulad § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina s unijním právem a své závěry strukturovaně a přesvědčivě odůvodnil. Městský soud v Praze tyto závěry následoval například v rozsudcích ze dne 23. 4. 2025 č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 29. 4. 2025 č. j. 3 A 79/2024-46, ze dne 30. 4. 2025 č. j. 17 A 10/2024-50 nebo ze dne 7. 5. 2025 č. j. 11 A 110/2024-44. Posléze zohlednil také novou navazující argumentaci žalovaného, a to v rozsudcích ze dne 16. 5. 2025 č. j. 10 A 42/2025-33, ze dne 20. 5. 2025 č. j. 5 A 42/2025-39, ze dne 3. 6. 2025 č. j. 18 A 22/2025-52, ze dne 17. 6. 2025 č. j. 10 A 56/2025-39, ze dne 1. 7. 2025 č. j. 15 A 58/2025, ze

dne 17. 7. 2025 č. j. 18 A 49/2025-33 nebo ze dne 11. 9. 2025 č. j. 17 A 97/2025 – 33. Soud v nyní projednávané věci nevidí důvod se od závěrů vyjádřených v těchto rozhodnutích odchýlovat, proto na ně bude dílem odkazovat a dílem je stručně zopakuje.

9. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
10. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou v projednávané věci splněny. Vracení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do práv žalobce. Svou povahou tento úkon žalovaného, který je nepochybně zaměřen přímo proti žalobci, není rozhodnutím a jeho zákonnost je přezkoumatelná v řízení o zásahové žalobě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10 Azs 153/2016-52).
11. Zbývá tedy posoudit podmínku třetí, tj. zákonnost postupu žalovaného.
12. Žalovaný je zjevně přesvědčen, že žalobci je zapovězeno získání dočasné ochrany, protože mu již dříve byla udělena dočasná ochrana v Rumunsku. Žádost žalobce o dočasnou ochranu v České republice je tedy podle správního orgánu nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina.
13. Je sice pravdou, že SDEU se ve věci *Krasiliva* explicitně nezabýval otázkou nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, tj. případem, kdy žadatel již disponuje dočasnou či mezinárodní ochranou jiného členského státu EU. Na uvedené rozhodnutí SDEU ovšem navázal Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, z nichž jednoznačně vyplývá, že důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina je rozporný s právem EU. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žádost žadatele o dočasnou ochranu v České republice je nutné ve správním řízení projednat věcně, přičemž tomu žadateli, který již disponuje dočasnou ochranou či jiným dlouhodobým pobytovým oprávněním v některé členské zemi EU, je nutné umožnit nechat si existující dočasnou či mezinárodní ochranu zneplatnit. Učiní-li tak, bude mu dočasná ochrana v České republice udělena, v opačném případě bude jeho žádost zamítnuta.
14. Nejvyšší správní soud jednoznačně dovodil, že mají-li osoby dle čl. 2 odst. 1 Prováděcího rozhodnutí právo zvolit si hostitelský členský stát a nebude-li současně vůči nim uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, pak z toho vyplývá rovněž jejich právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU, neboť jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl.
15. Judikatorní závěry Nejvyššího správního soudu nejsou rozporné se smyslem a účelem směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně sice blíže neupravuje případy druhotného pohybu mimo žalovaným citovaný čl. 15 a 26, to ovšem neznamená, že by druhotný pohyb sama zakazovala.

16. Členské státy nepochybně mohou přijmout úpravu nad minimální standard směrnice. Aplikace přerozdělovacího mechanismu dle čl. 26 směrnice o dočasné ochraně přitom není omezena ani v případě možnosti volného výběru členského státu pro účely druhotného pohybu. Nutno podotknout, že aplikace daného mechanismu na základě čl. 26 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně závisí na souhlasu dotčených přemísťovaných osob. Uvedené ustanovení by postrádalo smysl, pokud by čl. 26 směrnice o dočasné ochraně bylo možné aplikovat i bez souhlasu přemísťovaných osob, protože ty by se v takovém případě mohly vrátit nazpět. Článek 15 směrnice o dočasné ochraně sice při otevření možnosti druhotného pohybu není příliš potřebný, je ale nutné zohlednit, že se jedná o obecný minimální standard. Prováděcí rozhodnutí se nadto k druhotnému pohybu držitelů dočasné ochrany vyjádřilo v tom smyslu, že je na základě dohody států vyloučena aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Uvedený postup fakticky a v souladu s čl. 11 směrnice o dočasné ochraně prakticky vyprázdnil povinné slučování rodin dle čl. 15 směrnice o dočasné ochraně, protože generální výluka jakékoliv aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně má za následek nutnost otevřít druhotný pohyb napříč členskými státy nejen fakticky, ale rovněž i legálně.
17. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina se týká pouze osob pod souběžnou dočasnou ochranou jiného členského státu. Judikatura Nejvyššího správního soudu nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému uložila, aby v těchto případech byla taková osoba poučena o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne její dočasná ochrana udělená v jiném členském státě. Závěry žalovaného zpochybňující citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu proto neobstojí.
18. Žalovaný tudíž v této věci nepostupoval v souladu s právem, jak bylo vyloženo ve shora citované judikatuře Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud dovodil, že druhotný pohyb osob ve smyslu § 3 Legis Ukrajina je přípustný za podmínky, že takové osoby nepoživají ve stejný moment dočasné či mezinárodní ochrany ve více než jednom členském státě EU, a dále že o žádosti o dočasnou ochranu je nutné vést řádné správní řízení. Žalovaný proto měl v této věci nejprve postavit najisto, zda žalobce skutečně je či není držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě. V tomto směru však nepostačí paušální odkaz na informační systém TPD, u něhož není dán princip materiální publicity.
19. V této souvislosti je nutné dodat, že pokud by žalobce v současnosti nedisponoval dočasnou ochranou v jiném členském státě, pak na něj nelze vztáhnout § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina. Cílem Legis Ukrajina bezpochyby nebylo zamezit ukrajinským uprchlíkům přístup k dočasné ochraně, pokud nejsou pod mezinárodní či dočasnou ochranou některého z členských států EU. Takový postup by buďto nutil uprchlíky vracet se do země původu, což není možné v důsledku panujícího válečného konfliktu, nebo pobývat na území ČR bez pobytového oprávnění, či se pokusit získat dočasnou či mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU. Obě tato řešení jsou přitom nežádoucí. Právní řád nelze vykládat restriktivně, aby docházelo k systematickému nárůstu počtu osob bez pobytového oprávnění v ČR, stejně jako není možné, aby byli uprchlíci bez právního titulu *de facto* nuceni opustit území ČR. Takový postup by nadto obcházel dohodnutou neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně.
20. Žalobcem tvrzený zásah spočívá v tom, že mu žalovaný vrátil jeho žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou z důvodu, že již získal dočasnou ochranu v jiném členském státě. Tento důvod ale pro jeho rozpor s čl. 8 směrnice nelze aplikovat. Žalovaný se proto dopustil nezákonného zásahu a stále se jej dopouští tím, že žádost žalobce věcně neposoudil. Soud

tudíž shledal žalobu důvodnou, a proto prvním výrokem rozsudku určil, že tvrzený zásah je nezákonný. Druhým výrokem rozsudku pak soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobce na podání žádosti o dočasnou ochranu, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.

21. Úkolem žalovaného bude v souladu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu primárně přijmout žalobcovu žádost k věcnému posouzení. V rámci jejího posuzování musí žalovaný nejprve prověřit, zda je žalobce skutečně stále držitelem dočasné ochrany v Rumunsku. Jak již bylo uvedeno shora, při prověřování této okolnosti se žalovaný nemůže spokojit pouze s údajem obsaženým v TPD. V kladném případě žalovaný posoudí, zda udělením dočasné ochrany v České republice automaticky zanikne dočasná ochrana udělená žalobci dříve v Rumunsku, a pokud by tomu tak nebylo, poučí žalobce o jeho právu nechat si dočasnou či mezinárodní ochranu udělenou mu v jiném členském státě EU zneplatnit a o případných negativních důsledcích pro přiznání dočasné ochrany v ČR, pokud by tak neučinil.
22. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku je pro žalovaného závazný. Závaznost výroku rozsudku plyne přímo ze zákona (§ 54 odst. 6 s. ř. s.). Platí přitom, že rozsudek je individuální právní akt, jímž soud vrchnostenským způsobem vyslovuje svůj právní názor; tato forma rozhodnutí je tudíž závazná jako celek (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008 č. j. 2 Afs 67/2008-112). Nejvyšší správní soud též vysvětlil, že výrok rozsudku ve věci žaloby proti nezákonnému zásahu „je třeba vykládat v návaznosti na odůvodnění rozsudku“ (rozsudek ze dne 1. 12. 2022 č. j. 6 As 237/2021-56). V bodě 33 právě citovaného rozsudku je vysvětleno, že zavázal-li správní soud žalovaného k určitému postupu za určitých podmínek, je žalovaný povinen se tohoto postupu držet. Opačný závěr by popíral smysl a význam zásahové žaloby.
23. O žalobě soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení jednání (účastníci ve stanovené lhůtě nevyjádřili nesouhlas s tímto postupem).
24. Třetím výrokem rozsudku soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. přiznal žalobci, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení, které jsou tvořeny náklady na zastoupení advokátem. Ty spočívají jednak v odměně za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za každý z těchto úkonů dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, činí 4 620 Kč (§ 7, § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), dále ve dvou paušálních částkách ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a konečně v částce 2 130 Kč (zaokrouhlené na celé koruny nahoru dle § 146 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů) odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokátka žalobce povinna z odměny za zastupování a z náhrad odvést (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí 12 270 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právní zástupkyně žalobce advokátky JUDr. Veroniky Pupalové (§ 149 o.s.ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. listopadu 2025

Mgr. Martin Kríž
předseda senátu